

Dosarul nr. 2r-36/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, Judecător – E. Galușceac

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, Judecătorii – M. Anton, B. Bîrca, V. Cotorobai

DECIZIE

31 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, Judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de avocatul Leșan Nicolae, în interesele lui Dogot Alexandru,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată, depusă de BC "Mobiasbancă - Groupe Societe Generale" SA către Dogot Alexandru și Reșetnic Vera, cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 05 noiembrie 2020, prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea avocatului Leșan Nicolae, în interesele lui Dogot Alexandru privind repunerea în termen a apelului declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 12 martie 2020 și, s-a restituit apelul declarat, ca fiind depus peste termenul legal,

c o n s t a t ă :

La 21 iunie 2019, BC "Mobiasbancă - Groupe Societe Generale" SA a depus cerere de chemare în judecată către Dogot Alexandru și Reșetnic Vera, cu privire la încasarea solidară a datoriei contractuale la împrumut, în sumă de 50739,73 lei, de la Reșetnic Vera a sumei de 70,10 lei și, compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 1524,30 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 12 martie 2020, a fost admisă acțiunea BC "Mobiasbancă - Groupe Societe Generale" SA.

S-a încasat în mod solidar de la Reșetnic Vera și Dogot Alexandru în beneficiul BC "Mobiasbancă - Groupe Societe Generale" SA, suma de 50739,73 lei cu titlu de datorie și suma de 1522,19 lei cu titlu de compensare a achitării taxei de stat.

S-a încasat de la Reșetnic Vera în beneficiul BC "Mobiasbancă - Groupe Societe Generale" SA, suma de 70,10 lei cu titlu de datorie și suma de 2,11 lei cu titlu de compensare a achitării taxei de stat.

La 02 septembrie 2020, avocatul Leșan Nicolae, în interesele lui Dogot Alexandru, a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 12 martie 2020, considerând hotărârea, pasibilă de a fi casată.

Totodată, a fost solicitată repunerea în termenul de declarare a apelului, pe motiv că, dispozitivul hotărârii a fost recepționat în luna august 2020, iar la moment a fost depusă o cerere privind redactarea hotărârii motivate.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 noiembrie 2020, s-a respins cererea avocatului Leșan Nicolae, în interesele lui Dogot Alexandru privind repunerea în termen și s-a restituit cererea de apel declarată împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 12 martie 2020, ca fiind depusă peste termenul legal.

La 20 noiembrie 2020, avocatul Leșan Nicolae, în interesele lui Dogot Alexandru, a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 05 noiembrie 2020, solicitând casarea integrală a încheierii atacate și restituirea cauzei la Curtea de Ape Chișinău, în același complet de judecată, la etapa soluționării chestiunii punerii pe rol și judecarea în fond a apelului declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 12 martie 2020.

În motivarea recursului a indicat că, despre hotărârea judecătorească atacată cu apel, recurentul sau reprezentantul recurentului nu a fost informat, deși s-a solicitat eliberarea informației pe dosar, hotărârea respectivă fiind publicată și pe site-ul instanței de judecată, abia la 24 august 2020.

Astfel, ținând cont de aceste aspecte procedurale, la 02 septembrie 2020, recurentul, prin intermediul reprezentantului, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 12 martie 2020.

De asemenea, reprezentantul recurentului a menționat că, instanța de apel, neîntemeiat a respins cererea privind repunerea în termen, ignorând starea de urgență declarată de Comisia Națională Extraordinară de Sănătate Publică la 13 martie 2020, or, pe durata stării de urgență termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgență, instituite potrivit Hotărârii Parlamentului nr. 55 din 17 martie 2020.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea privind restituirea cererii de apel, a fost pronunțată de Curtea de Apel Chișinău la 05 noiembrie 2020, fiind expediată participanților la proces, pentru cunoștință, la 16 noiembrie 2020, prin intermediul poștei electronice. (f.d.105)

Astfel, Colegiul constată că recursul înregistrat la 20 noiembrie 2020 (f.d.109-110), a fost declarat în termen.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și prevederile legale aplicabile la caz, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de avocatul Leșan Nicolae, în interesele lui Dogot Alexandru, urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În speță, se constată că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 noiembrie 2020, s-a respins ca neîntemeiată cererea avocatului Leșan Nicolae, în interesele lui Dogot Alexandru privind repunerea în termen a apelului declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 12 martie 2020, în cauza civilă,

la cererea de chemare în judecată, depusă de BC "Mobiasbanca - Groupe Societe Generale" SA către Dogot Alexandr și Reșetnic Vera, cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, și s-a restituit apelul declarat, ca fiind depus peste termenul legal.

La caz, reprezentantul recurentului susține că prima instanță a încălcat normele legale cu privire la publicarea actelor de procedură, iar instanța de apel nu a ținut cont de starea de urgență declarată de Comisia Națională Extraordinară de Sănătate Publică la 13 martie 2020, pe durata căreia, termenele de prescripție se suspendă.

Colegiul civil nu poate reține aceste argumente, deoarece de fapt, dispozitivul hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 12 martie 2020, a fost plasat pe site-ul instanței, la aceeași dată.

Totodată, Colegiul consideră irelevante argumentele recurentului, invocate în acest sens, or, în conformitate cu art.362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, Legea indică o altă modalitate de calcul a acestui termen și modul de atac, acesta fiind de 30 zile de la pronunțarea hotărârii, or, instanța de apel ne fiind în drept de a deroga de la aceste prevederi.

De asemenea, instanța de recurs remarcă că, la materialele dosarului este anexat un aviz de recepție, prin care se constată că, prima instanță l-a citat pe Dogot Alexandru la domiciliul indicat, atât în cererea de apel, cât și în cererea de recurs (f.d.28), precum și că recurentul a depus referință la acțiune, în prima instanță.

Respectiv, pârâtul/recurent a cunoscut despre procesul civil intentat la acțiunea BC "Mobiasbanca - Groupe Societe Generale" SA, iar ținând cont de prevederile art.56 alin.(3) din Codul de procedură civilă, acesta trebuia să se folosească cu bună-credință de drepturile și obligațiile sale procedurale, să se intereseze de mersul procesului de judecată și să declare apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 12 martie 2020, în termenul stabilit de legislație. Apelantul/recurent însă, nu a dat dovadă de promptitudine în vederea exercitării căii de atac în termen, astfel că, depunerea cererii de apel fără a prezenta dovada imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege, demonstrează o neglijență a obligațiilor sale procedurale.

Cu referire la argumentele reprezentantului recurentului, precum că pe durata stării de urgență declarată de Comisia Națională Extraordinară de Sănătate Publică la 13 martie 2020, termenele de prescripție au fost suspendate, este de menționat că într-adevăr, pe perioada 17 martie - 15 mai 2020, pe întreg teritoriul Republicii Moldova a fost instituită starea de urgență.

În conformitate cu art. 3, 4 ale hotărârii Parlamentului Republicii Moldova nr. 55 din 17 martie 2020 privind declararea stării de urgență, dispozițiile Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova sunt obligatorii și executorii pentru conducătorii autorităților administrației publice centrale și locale, ai agenților economici, ai instituțiilor publice, precum și pentru cetățeni și alte persoane aflate pe teritoriul Republicii Moldova. Toate dispozițiile emise de Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova intră în vigoare din momentul emiterii.

Potrivit pct.1 al Anexei la dispoziția nr.1 din 18 martie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, pe durata stării de urgență, termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel, nu încep să curgă, iar dacă au

început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgență, instituită potrivit hotărârii Parlamentului Republicii Moldova nr. 55 din 17 martie 2020.

Totodată, Colegiul constată că de la momentul pronunțării hotărârii atacate cu apel (12 martie 2020) și până la instituirea stării de urgență (17 martie 2020), recurentul/apelant a avut la dispoziție 4 zile pentru declararea apelului, iar după 15 mai 2020, termenele de prescripție au continuat să curgă și Dogot Alexandru a avut termen până la 10 iunie 2020 (inclusiv), pentru a depune cerere de apel.

Recurentul/apelant, însă, nu a demonstrat diligență și nu a întreprins acțiunile necesare pentru a face uz de drepturile procedurale și de a contesta hotărârea în interiorul termenului legal, depunând apelul abia la 02 septembrie 2020.

Suplimentar, este de menționat faptul că potrivit art.362 alin. (2) din Codul de procedură civilă, repunerea în termenul de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116 din Codul de procedură civilă.

Potrivit prevederilor art. 116 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

De asemenea, este de menționat faptul că, instanța de recurs verifică legalitatea și temeinicia încheierii supuse recursului la momentul adoptării acesteia.

În acest sens, este de remarcat faptul că, la data pronunțării încheierii contestate, la materialele cauzei nu erau anexate probe incontestabile care să certifice faptul imposibilității apelantului de a contesta hotărârea în termen și respectiv nu erau temeiuri de a repune în termen cererea de apel.

Mai mult, Colegiul civil reține că, articolele 113 alin.(1) și 10 alin.(1) din Codul de procedură civilă, coroborate, prevăd că dreptul de a efectua actul de procedură, încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător). Sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

În acest context, instanța apreciază critic argumentele recurentului cu referire la data când a făcut cunoștință cu dispozitivul hotărârii atacate cu apel, deoarece acestea nu demonstrează temeiurile omiterii termenului depunerii cererii de apel.

În altă ordine de idei, Colegiul reține că, de rând cu stabilirea anumitor drepturi, legislația procedurală instituie și obligația părților de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale, în scopul contracarării oricăror abuzuri de drepturi, la caz, crearea unei vizibilități de existență a unei stări de fapt. Respectiv, reînnoirea acestui termen pe motive, care nu au putere de convingere, poate fi contrară principiului securității raporturilor juridice.

Potrivit dispozițiilor art.10 alin.(1)-(3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în

caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Articolul 6 par.(1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile. În acest sens, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art.6 par.(1) al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Colegiul civil mai menționează că prin prisma jurisprudenței CtEDO (cauza Melnic vs RM (Hotărârea din 14.11.2006), Ciachir vs RM (Hotărârea din 15.01.2008), Popov vs RM (Hotărârea din 02.12.2005), Ponomaryov vs Ucraina (Hotărârea din 03.04.2008), Van Harn vs Germany (Hotărârea din 11.09.2007)), neprezentarea de către instanța de judecată a motivelor pentru repunerea apelului în termen sau repunerea neîntemeiată în termenul de apel reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6 din CEDO.

Din această perspectivă, Colegiul susține poziția instanței de apel cu privire la faptul că motivele omiterii termenului de depunere a cererii de apel nu au fost probate. Astfel că, recursul declarat de avocatul Leșan Nicolae, în interesele lui Dogot Alexandru, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 05 noiembrie 2020, este neîntemeiat, iar actul de discreție al instanței de apel urmează a fi menținut de către instanța de recurs.

În temeiul art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de avocatul Leșan Nicolae, în interesele lui Dogot Alexandru.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 noiembrie 2020, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată, depusă de BC "Mobiasbancă - Groupe Societe Generale" SA către Dogot Alexandru și Reșetnic Vera, cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Dumitru Mardari